

čilnici. Hitro je skočil kvišku in opazil dva možka, katera sta bežala iz hiše. Eden je držal Ozimovo listnico, v kateri je bilo 800 din. Okradeni je tekel za uzmovičema in je prepoznal v enem svojega delavca, katerega je odpustil. Pozneje je policija prišla 28 letnega Franca Heuffel, kateri pa taji krivdo.

Vlom v stanovanje upokojenega orožnika. Baklado slovenskih fantov v Mariboru je izrabil neznanec za vlom v stanovanje upokojenega orožniškega narednika Jožefa Magdiča v Mlinski ulici, kateremu je sunil iz omare 516 din.

Nasilni vlomilec v rokah pravice. V Zg. Ročici v župniji Sv. Benedikt v Slov. goricah je vdrl v hišo posestnice Barbare Maričnik mlad neznanec. Ko je slišala ženska ropot, je vstala s postelje in šla pogledat. V kuhinji jo je tolovaj pobil s topim predmetom do nezvesti. Ko se je predramila, je opazila, da ji je neznanec odnesel dve steklenici žganja, steklenico olja in razne druge predmete. Orožniki od Sv. Trojice so imeli kmalu pravega tička. Aretirali so 18 letnega Vilibalda Kaučiča iz Zg. Porčiča, ki je bil nevaren Slov. goricam, ker je vlamljaj v kleti ter kradel razno pijačo. Vdrl je v klet Marka Polanca v Zg. Žerjavcih in mu je odnesel 80 litrov šmarnice. V klet posestnice Marije Roškodič v Zg. Ročici je vlomil dvakrat in ji je odnesel po 50 litrov vina. Iz kleti posestnika Janeza Dajčmana v Zg. Žerjavcih je ukradel precej vina ter žganja. Mladi neobdigaiba ima gotovo še več tatvin ter vlomov na vesti, katere mu bo dokazala preiskava.

Lovski paznik v boju z divjima lovčema. Lovski paznik Marko Špeng je uslužben v lovišču dr. Ferdinanda Attensa na Pohorju. Te dni je presenetil divja lovca Martina Topoliča in Ivana Kovačiča, ko sta hotela odnesti ustreljeno srno. Ker sta namerila puški vanj, je prvi sprožil paznik ter ranil Topoliča, katerega so prepeljali v mariborsko bolnišnico. Ivana Kovačiča so prijeli orožniki na njegovem domu, kjer so mu zaplenili puško ter srno.

Vlom v viničarijo. Viničarija inženerja Vaneka v Majšpergu je dobila nezaželjen obisk. Neznani storilci so odnesli vso posteljnino ter nekaj obleke. Škoda znaša 2000 din.

Nevaren žepar prijet. V Celju na kolodvoru je bil aretiran 40 letni nevaren žepar Carič iz Vratnega pri Varaždinu. Prijeti je ogoljufal več celjskih trafikantov za 1779 din.

Vlomilec odnesel 15.000 din. V Bukovžlaku pri Celju je sunil neznan vlomilec iz gostilne Sodin 15.000 din gotovine.

Roparski napad na sejmarja. Posestnik Kadunc s Perovega pri Grosupljem je prodal na sejm v Višnji gori voza za tri jurje. Ko se je vračal zvečer skozi gozd, ga je napadel neznanec z grožnjo: »Denar, sicer te zakoljem!« Tolovaj je zgrabil Kadunca za vrat, ga podrl na tla, mu odvzel denarnico ter zginil neznan kam.

Umor 52 letne ženske. Ludovik Bitežnik, 20 letni kotlar v Ljubljani, je javil 29. junija ob treh zjutraj, da je izvršila njegova v Stožicah pri Ljubljani z očetom stanujoča 52 letna mačeha Alojzija Bitežnik samomor. Komisija je našla Bitežnikovo v mlaki krvi s prerezanim vratom, grlom in sapnikom. Ker ni bilo nikjer britve ali noža, je bilo koj sumljivo, da ne gre za samomor. Na podlagi raznih ugotovitev je

napovedala policija aretacijo očeta in sina, ki sta pa oba zanikala zločin. V nekem kotu v sobi so našli pozneje lepo zaprto britev, katere so se držali sveži madeži krvi. Prepričani so, da gre v tem žalostnem primeru za strašni umor.

Izpred sodišča

Izvršitev smrtne obsodbe. 4. julija ob 6. uri zjutraj je bil obešen na dvorišču jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča tridesetletni rudar Silvester Kranjc iz Žerjava pri Črni. Omenjeni je lani 25. septembra umoril in izropal na povratu od nedeljske službe božje 73 letnega posestnika Petra Korošo.

Slovenska Krajina

Nova maša na Cankovi. V nedeljo, 9. julija, bo na Cankovi nova maša. H Gospodovemu oltarju bo prvič pristopil g. Anton Zelko, cankovski domačin. G. novomašnik je salezijanec. Vse študije je po večini dovršil v Italiji, kamor ga je kot 13 letnega privedel z mnogimi drugimi g. Radoha. Sprejem novomašnika bo v soboto proti večeru. Na dan nove maše bo posebno pomenljiv prizor, ko bo 30 pridnih cankovskih dečkov v zborni deklamaciji slovesno izročilo pred cerkvijo novomašniški križ. Slavnostni pridigar bo g. Drago Oberžan iz Maribora. Srečnemu novomašniku vsi domačini iskreno častitamo in se zahvalujemo vsem, ki so ga pripeljali k oltarju, dasi nima več staršev.

Začetek šolskega leta na banovinski kmetijski šoli v Rakičanu pri Murski Soboti. Na banovinski kmetijski šoli v Rakičanu se začne novo šolsko leto 1. oktobra. Šola je enoletna in traja od 1. oktobra 1939 do 31. avgusta 1940. Vsi gojenci stanujejo v zavodu, kjer imajo hrano in vso drugo oskrbo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in ne več kot 25 let ter z dobrim učnim uspehom dovršena ljudska šola. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša 75 din do največ 300 din. Prošnje za sprejem (banovinski kolek 10 din) je poslati ravnateljstvu šole v Rakičanu takoj, najkasneje pa do 20. avgusta, in priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o navedenosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), da bodo krili stroške šolanja, 6. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), ki računajo na banovinsko ali kako drugo podporo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu iz javnih sredstev prejete podpore, 7. davčno ali občinsko potrdilo o imovinskem stanju, o velikosti posestva in o višini neposrednih davkov pri vseh onih prosilcih, ki reflektirajo na znižanje vzdrževalnine. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov pa naj obenem zaprosijo za primerno mesečno podporo pri pristojnih okrajnih kmetijskih odborih. O sprejemu se obveste prosilci pismeno. Vsa nadaljnja pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Bukovci. Prejšnjo soboto, 24. junija, dopoldne je skočil v deročo reko Muro 80 letni starček Cipot Nikolaj iz Murske Sobotice. Pri samomornem dejanju ga je videl neki mlinar, ki ga je skušal rešiti, a je bil njegov trud zaman. Trupla še niso našli. Kaj je vodilo starčka v smrt, se ne ve.

Prosečka vas. Prejšnji teden, 22. junija, se je ob 15 nebo močno zatemnilo. Med grmenjem

je udarjala tudi strela in udarila v gospodarsko poslopje bratov Küplen Kalmana in Ludovika, radi česar je dvema hlevoma in shrambama — brata vodita namreč vsak svoje gospodarstvo — zgorela slamnata streha in strešno ogrodje. Zgorelo je tudi okoli 35 stotov na podstrešju se nahajajočega sena. Škoda znaša nad 15.000 din, zavarovalnina pa le 7500 din. Požrtvovalnim gasilcem iz Prosečke vasi, Poznanovcev, Mačkovcev in Kovačevcev se je posrečilo ogenj omejiti.

Salovec. Nedavno je bil na okrožnem sodišču v Murski Soboti obsojen naš rojak Kalman B. zaradi tatvine in še nekega nečednega dejanja na štiri mesece in pet dni strogega zapor.

Sebeborci. Pred nedavnim je bil na okrožnem sodišču v Murski Soboti zaradi tatvine obsojen na tri mesece strogega zapor Jože H. Obsojenec je letos spomladi skrivaj zahajal v klet posestnice Matije Pavle ter ji je znosil večjo količino vina, za kar je dobil sedaj »nagrado«.

Prosenjakovci. Vsem nam je še v živem spominu vlom, ki se je izvršil v februarju 1928 v poštni urad, kjer je bila odnešena 60 kg težka ročna blagajna, ter napad na pokojnega poštarja Horvat Janeza v marcu 1930, ki se je izvršil na poti med Selom in Prosenjakovci. Oblastvom se je po daljšem zasledovanju posrečilo izslediti dva, in to M. E. in P. L., ki sta osumljena, da sta to dejanje izvršila. Na podlagi indicijev sta bila izročena oblastem, kjer jima bodo skušali dejanji dokazati.

Murska Sobotica. Na samoupravni realni gimnaziji kneza Kocja je bila od 10. do 20. junija velika matura, ki je po desetih letih prva, a v času obstoja gimnazije pa tretja. K maturi je bilo pripuščeno 25 maturantov in 4 maturantke. Od teh je napravilo višji tečajni izpit 20 maturantov in 2 maturantki. Popravni izpit v avgustu bo delalo pet maturantov, kandidatkinj pa sta zavrženi za eno leto. Ustmenega izpita je bilo oproščeno šest maturantov. V zvezi z veliko maturo je gimnazija praznovala tudi 20 letnico svojega obstoja. — Dne 24. junija je priredil tukajšnji športni klub Mura v mestnem kopališču propagandni plavalni nastop. Tekmovali so plavalci mariborskega plavalnega kluba in člani Mure. Prireditve je posetilo lepo število ljubiteljev plavalnega športa.

Turnišče. Pri nas je vedno več zanimanja za prosvetno delo, ki ga uspešno vodi g. dekan Jerič. Toda doslej nismo imeli za razne prireditve primerne prostora, zato bomo zidali Prosvetno dvorano, ki bo stala v bližini cerkve. Vse predpriprave za zidavo so že v polnem teku.

Cankova. Z odlokom poštnega ministra je bil na tukajšnjo pošto prestavljen iz Maribora Milan Kohov.

Naši rajni

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 27. junija je preminula na dobrih delih daleč naokrog poznana Marija Polanec, ena najstarejših marjeških župljanek. Vse njeno življenje je bila ena sama žrtev, saj je rodila in vzgojila 14 otrok. Svetovna morija kakor mnogim slovenskim materam tudi njej ni prizanesla. Na bojišče je odšlo pet njenih sinov. Po vojni ji je umrl mož Jakob in vzgoja še sedem nepreskrbljenih otrok je padla z vso težino na njena ramena. Vzgojila jih je v dobre ljudi v strogo katoliškem duhu in vsakemu od njih s svojo skrbno materinsko ljubeznijo preskrbela primeren življenjski prostor. Njeno priljubljenost med župljani je izpričal veličastni pogreb, ki je bil na Petrovo popoldne. Na grobu ji je spregovoril poslovinne besede njen vnuk g. Franjo Horvat, korni vikar v šibeniku, ki je

SVOJCEM V TUJINI —

najsi bodo kjer koli po svetu: v Nemčiji, Franciji, Ameriki itd., pošiljajte »Slovenskega gospodarja«, ker jih bodo zanimalo domače novice. Pošljite nam njihove naslove! Naročnina za kraje izven naše države znaša celoletno 64 din, polletno 32 din.

tudi vodil spreved ob asistenci domačega g. župnika Antona Rantaše. Cerkveni pevci so rajnici zapeli v slovo žalostinke na domu in na pokopališču. Naj počiva v miru! Preostali naše sožalje! — Na sedmini so žalujoči nabrali za fantovski odsek in dekliški krožek pri Sv. Marjeti ob Pesnici ter novo bogoslovje v Mariboru 181 din 50 par.

Negova. V častitljivi starosti 78 let je umrl Franc Ploj, ugleden posestnik in vzoren gospodar. Pogreb v sredo, 28. junija, je po številni udeležbi pokazal priljubljenost rajnika pri soobčanah. Naj mu bo zemljica lahka! — Domačim naše sožalje!

Sv. Barbara v Haložah. Dne 27. junija smo pokopali dobrega moža in posestnika Vidoviča Antona iz Gruškovca. Rad je zahajal v cerkev, bil je tudi stalen naročnik »Slov. gospodarja«. Mnogim je bil krstni in birmanski boter. Žalujoci vdovi naše sožalje, rajnemu pa naj sveti večna luč!

Gospodarska književnost

»Sadjarj in vrtnar«, 6. in 7. št., prinaša članek ravnatelja Josipa Priola »Kaj moramo vedeti o varstvu sadnega drevja«. Pisec na kratko, a jedrnat in stvarno pove vse, kar se tiče varstva sadnega drevja. O črvičnosti goriških češenj piše inž. Rustja iz Gorice. Pravi, da se črvičnosti češenj najbolje ubranimo, če ne pustimo na drevesu pa tudi ne pod drevesom nobene češnje, niti košice, kajti tu je zarodišče češnjevih muhe. O sadni letini piše Kofol. Dalje so še članki »o kulturi orehove«, »o jabolčni sorti »pogačna«, »o vrtni repi« itd. Na koncu je pa obširno poročilo o redni letni skupščini Sadjarskega in vrtnarskega društva.

»Naše gorice«, št. 5 in 6, razpravljajo o zastitnikih ter prinašajo poročila o občnem zboru Vinarskega društva in zahteve vinogradnikov, sprejete na XI. vinarskem kongresu 4. junija v Smarju pri Jelšah. — V 6. številki je lep življenjski umrlega kmetijskega svetnika Franca Zweiflerja izpod peresa Josipa Priola, ter praktičen članek Ivana Šerbineka o njegovih izkušnjah s prežveplanim vinom. Anton Kosi nada. Ijuje s pregovori in izreki o vinski trti, Vinko Drole pa podaja navodila za delo v vinogradu in kleti.

»Kmetovalce«, št. 5, je zanimiv radi razprave Goričana o njegovem kmetovanju. Tudi ostali članki so poučni, vendar za nešolanega kmeta težko razumljivi in skoraj preučeni, dočim je praktičnega malo v njih. Služijo pa dobro kmetijskemu strokovnjaku, ki hoče biti o vsem počen.

»Poljoprivredni glasnik« z dne 1. junija poroča o razstavi živine v Novem Sadu, o kateri prinaša tudi slike. Veliko zlatih zrn je v Beležkrah. Ostali članki (pisani v srbohrvaščini) se pa preveč oddaljujejo od prakse, izvemši članek o negi vina.

»Kmečka žena«, št. 6, prinaša pouk o perutnini, moljih in članek inž. Simoniča o kapusovem belinu, škodljivcu zelja. Lea Fatur pa razpravlja o limoni in njeni uporabljivosti, dr. Justin pa o zdravju. Ostali del revije je leposloven, izpolnjen s pesnimi Marije Brenčič in lepimi slikami.

Društvene vesti

Velika tombola fantovskega odseka pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Trojiški fantovski odsek priredi v nedeljo, 9. julija, ob treh popoldne pod samostansko lipo veliko tombolo z desetimi glavnimi tombolami in 400 dobitki. Dobitek je namenjen za gradnjo Prosvednega doma.

Škale pri Velenjah. Prosvedno društvo Slomšek priredi v nedeljo, 9. julija, ob treh popoldne veliko tombolo. Vršila se bo v škalah na prostranem trgu pred cerkvijo. Za par dinarjev dobiš lahko kompletno spalnico, moško ali žensko kolo, svilen blago za žensko obleko, dva kub. metra borovega lesa, dva sežnja bukovih drv, vrečo bele moke in več voz premoga. Vrh tega še več sto lepih in praktičnih dobitkov. Tombolske karte po 2 din se dobe pri društvenih odbojnikih. Čisti dobiček je namenjen za dograditev Prosvednega doma. Vsa sosednja društva in

prijatelje krščanske prosvete prosimo, da nas posetijo v obilnem številu in pomagajo najmlajšemu društvu v šaleški dolini s svojo podporo do popolnega razmaha. Na veselo svidenje!

Teharje. Tukajšnje Prosvedno društvo je sklicalo 18. junija prosvedni sestanek župljanov, ki se ga je udeležilo okrog 130 oseb. Namen sestanka je bil, pokazati narodno zavest, opozoriti ljudstvo na nevarnost komunizma in vzbuditi zanimanje za katoliško prosveto. Govorili so: g. Bogomil Burnik, ki je pozival, da bi navzoči pomagali graditi prosvedni dom, g. kaplan Orešnik, ki je osebno opazoval komunistično propagando v Franciji, in g. učitelj Volavšek, ki je navzoče opozarjal na vzgojo v naših prosvednih organizacijah.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, 9. julija, bomo po večernicah ponovili v Katoliškem domu preseljivo dramo iz svetovne vojne: »A njega nič«, katero smo igrali o božiču z velikim uspehom. Vsi ste vabljeni!

Dopisi

Maribor. 50 letnico učiteljske mature obhajajo v nedeljo, 9. julija, v Mariboru sledeči gg. učitelji: Cizelj M. (Maribor), Kranjc J. (Smartno ob Paki), Kurbus T. (Rogaška Slatina), Ogriček Jul. (Gradec), Iglar Fr. (Slovenjgradec), Ratelj Fr. (Vildon), Serbec J. (Lipnica), Terčak J. (Smartno ob Paki), Zacheri Fr. (Ljutomer). Ob devetih zbirališče v starem učiteljskem, ob 11 sv. maša v stolnici za pokojne profesorje in tovariše, obisk grobov itd. Jubilantom »Slov. gospodar« k lepi obletnico iskreno častita!

700 letnica minoritskega samostana v Ptuj pod pokroviteljstvom g. dr. Antona Korošca. 700 letnica obstoja minoritskega samostana v Ptuj bo 5., 6. in 7. avgusta. Pokroviteljstvo nad taborem je prevzel g. dr. Anton Korošec, predsednik senata. Svojo navzočnost so prijavili trije škofje: dr. Ivan Tomažič, škof lavantinski, dr. Gregor Rožman, škof ljubljanski, in dr. Mileta, škof šibeniški. Tretji dan bo zahvalno romanje k Mariji božji na Ptujsko goro. Romanje bo vodil g. dr. Gregor Rožman, škof iz Ljubljane.

Zrkovce pri Mariboru. Gasilska četa priredi v nedeljo, 9. julija, na vrtu pri Gasilskem domu veselico, h kateri vabi vse prijatelje čete.

Sv. Peter pri Mariboru. Naša deška šola dobi novo učno moč, in sicer je premeščen k nam g. Anton Korber, šolski upravitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, novemu šolniku, ki je naše gore list, kliče: dobrodošel! — Prosto-voljna gasilska četa pri Sv. Petru ima v nedeljo, 9. julija, svojo običajno letno vrtno veselico na vrtu gostilne g. Sande. Pričetek ob 15. Vstopnine ni. Ugodne avtobusne zveze.

Sv. Miklavž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 18. junija, smo imeli pri nas lepo slovesnost prvega sv. obhajila. Po sv. maši so se zbrali prvo-obhajanci in vsa šolska mladina v šoli v lepo okrašenem razredu. Navzoči so bili g. dekan, učiteljstvo in starši. Mladina je nastopila s petjem in deklamacijami. Sledil je okusen zajtrk. Vsa šolska mladina je bila deležna slaščic. — Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k tej lepi slovesnosti. Posebna hvala pa gospe Drogenik, ki je s svojo kuharsko umetnostjo pripravila našim malčkom tako lep spomin na prvo sv. obhajilo.

Laporje. Posestnika Jerneja Brglez (Iskreta) je zadela nesreča. Ono noč mu je zgorela hiša. — Cekov Pepi iz Hošnice je prevzel domače veleposestvo in se poročil. Vzel je Kodrič Julčko s Križnega vrha. — Na mariborski fantovski tabor jih je od nas šlo zelo veliko. Poguma nam dež ni prav nič vzel! — Letina dobro obeta; silje je čudovito lepo, od sadja so pa najbolj polne slive. Bog nas varuj hude ure!

Sv. Barbara v Haložah. V zadnjem času so zopet naši orožniki razkrinkali osebe, ki so kradle vino v Pohorju posestniki in vdovi iz Okčja, ki ima tam svojo gorico. Našli so zgubljen klobuk in vžigalnik, kar je storilec zgubil na begu, ko je bil pri tatvini zasačen. Storilec je vse skesano priznal tudi na sodišču. Upamo, da bomo sedaj imeli v Pohorju zopet mir in varnost!

Gospodarsko prosvedni dan v Št. Danijelu na Koroškem

Okrajni kmetijski odbor v Dravogradu priredi s sodelovanjem podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva, krajevne Kmečke zveze, Prosvednega društva in ostalih kmetijskih organizacij Mežiške doline v nedeljo, dne 16. julija, pri Št. Danijelu nad Prevaljami gospodarsko-prosvedni dan. Pokrovitelj prireditve je g. ban dr. Marko Natlačen.

Spored je sledeč: Ob devetih bo sveta maša z ljudskim petjem, ob desetih bo blagoslovitev drevesnice, nato pa bo zborovanje z govori raznih strokovnjakov na gospodarsko-prosvednem področju.

Ob pol dveh popoldne bo izvajalo Prosvedno društvo v Št. Danijelu igro »Miklova Zala«. Po igri bo kmečko veselje in prosta zabava. Ves dan prireditve se vrši srečolov. — V primeru slabega vremena na ta dan se bo prireditve vršila 30. julija.

Prijatelji od blizu in daleč: pridite med nas Korošce!

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šalivo pošto itd.

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj